

Pedagogisch beleidsplan
WereldwijZ Kindercentrum

Auteur: S. Y. Liefhebber-van Heteren, Januari 2022

Inhoudsopgave

Onderwerp	Pagina
1. Inleiding	4
2. Uitgangspunten	5
2.1. Het bieden van emotionele veiligheid	5
2.2. Aandacht voor ontwikkeling persoonlijke competentie	5
2.3. Aandacht voor ontwikkeling sociale competentie	6
2.4. Aandacht voor het eigen maken van waarden en normen	6
3. Uitwerking van het handelen van pedagogisch medewerkers	7
3.1. Interacties: responsieve sensitiviteit, liefdevol handelen	7
3.2. Sensitiviteit	7
3.3. Responsiviteit	7
3.4. Wederzijds vertrouwen	7
3.5. Stimuleren van de persoonlijke ontwikkeling	7
3.6. Vertrouwen geven aan een kind	7
3.7. Stimuleren van de sociale competentie	8
4. Pedagogische visie Reggio Emilia	9
4.1. Historie	9
4.2. Filosofie	9
4.3. De drie pedagogen	9
5. Uitgangspunten volgens de visie van Reggio Emilia	10
5.1. Veiligheid en hechting	10
5.2. Respect	10
5.3. Samenwerking	10
5.4. De omgeving	11
5.5. Creatief aanbod	11
5.6. Natuur (beleving)	11
5.7. Thema's	11
5.8. Ouderparticipatie	12
6. Voorwaarden	12
6.1. Individuele behoefte van het kind	12
6.2. Verschonen/Zindelijk worden	13
6.3. Gediplomeerd personeel/vrijwilligers	13

6.4. Vierogenprincipe	13
6.5. Observatie	13
6.6. Signaleren en doorverwijzen	14
6.7. Communicatie	14
6.8. Veilige omgeving	14
6.9. Klachtenregeling	14
6.10. Foto- en videoprotocol/ social media	14
6.11. Protocol Kindermishandeling	15
6.12. Pestprotocol	15
6.13. Voedingsbeleid	15
6.14. Traktatiebeleid	16
6.15. Ziektebeleid	16
6.16. Computergebruik kinderen	16
6.17. Mentorschap	16
6.18. 3-uurs regeling	16
6.19. Beleidsplannen en protocollen	17
6.20. Maximaal aantal kinderen	17
6.21. Pedagogisch Coach	17
7. Vormen opvang en dagindeling	18
7.1. Babygroep	18
7.2. Peutergroep	19
7.3. Buitenschoolse Opvang	20

1. INLEIDING

WereldwijZ Kindercentrum heeft als doel kinderen in de leeftijd 0 tot 4 jaar (Kinderdagverblijf) en 4 tot 13 jaar (Buitenschoolse Opvang) (of de leeftijd waarop zij de basisschool verlaten naar het voortgezet onderwijs) kwalitatief goede en verantwoorde opvang te bieden, waarbij respect voor en de ontwikkeling van het kind centraal staat. Deze verantwoordelijkheid vraagt om een duidelijke visie ten aanzien van opvang, ontwikkeling en opvoeding van kinderen. In dit pedagogisch beleidsplan wordt onze visie beschreven. Tevens werkt het plan als rode draad voor de werkwijze in WereldwijZ Kindercentrum. Dit pedagogisch beleidsplan geeft de hoofdlijnen van ons pedagogisch beleid aan. Vanuit dit beleidsplan zal er door de medewerkers van WereldwijZ Kindercentrum een pedagogisch werkplan worden samengesteld. Hierin worden thema's als dagindeling, activiteiten, hygiëne etc. beschreven.

In de volgende hoofdstukken wordt onze visie uitgewerkt en vastgelegd hoe wij deze visie gaan toepassen in de praktijk.

2. UITGANGSPUNTEN

Het kindercentrum streeft de vier pedagogische basisdoelen na, die zijn opgenomen in de Wet Kinderopvang. Wij voldoen daar aan op de volgende wijze.

Pedagogische basisdoelen:

2.1. Het bieden van emotionele veiligheid

Op elke groep wordt zoveel mogelijk met vaste pedagogisch medewerkers gewerkt. Dit biedt vertrouwen en de kans voor de pedagogisch medewerkers om de kinderen en hun ouders/verzorgers goed te leren kennen. Als één van de vaste pedagogisch medewerkers een keer niet aanwezig kan zijn wordt er gebruik gemaakt van een vaste invalkracht.

Elke dag heeft vaste momenten, zoals het eet- en drinkmoment en het kringgesprek. Dit biedt structuur aan de kinderen.

Elk kind krijgt een mentor toegewezen. Dit is een pedagogisch medewerker, bij wie een kind in de groep zit. De eerste taak van de mentor is een vertrouwensband met het kind op te bouwen. De start hiervan gebeurt tijdens het wenproces. Vanuit deze basis creëren we een veilige en geborgen plek voor het kind. We stemmen af met de ouders/verzorgers en investeren in het opbouwen van een vertrouwensrelatie tussen de pedagogisch medewerker en kinderen en de pedagogisch medewerker en ouders/verzorgers. Een belangrijke vaardigheid van de pedagogisch medewerkers is betrokkenheid. Hierdoor voelen kinderen zich snel thuis in het kindercentrum.

Wenprocedure:

Wij spreken liever van kennismaken ipv wennen. Kennismaken is iets wederzijds: "wie ben jij en wie zijn wij!" Wennen is eerder passief en komt van één kant: jij moet zo snel mogelijk aan ons gewent zijn. Het intake gesprek wordt met de ouders/verzorgers gevoerd en het kind zal daarbij aanwezig zijn. Ingeval van hele dagen opvang kinderen in ons kindercentrum wordt er een extra pedagogisch medewerker ingezet zodat de pedagogisch medewerker die het intake gesprek doet hiervoor alle aandacht heeft.

Voor de plaatsing is er een wenperiode van 3 of 4 maal. Dit gebeurt opbouwend met ouder/verzorger hierbij aanwezig. Eerste keer 1 uur, tweede keer 2 uur, derde keer 3 uur. Bij de derde of vierde keer kunnen ouder/verzorger eventueel even weggaan. Daarbij kunnen we dan het afscheidsritueel oefenen.

Voorbeeld afscheidsritueel: ouder/verzorger gaat naar het kind toe, gaat op gelijke hoogte met het kind staan/zitten en verteld het kind dat hij/zij weggaat maar dat hij/zij het kind weer op komt halen en neemt afscheid. Wanneer kind verdrietig is bij afscheid nemen bekommerd de medewerker zich over het kind. We vertellen dan dat het niet erg is om te huilen, dat we snappen dat het verdrietig is en blijven bij het kind. We bekijken waar het kind op dat moment behoefte aan heeft en betrekken het bij de dagelijkse gang van zaken.

Uiteraard besteden we ook aandacht aan het moment dat er afscheid moet worden genomen van de groep, omdat een kind bv vanuit de peutergroep naar de basisschool gaat.

De medewerkers gaan op zoek naar hoe kinderen afscheid beleven en hoe ze denken over de grote stap die ze gaan maken. Er worden plannen gemaakt en vragen aan de kinderen gesteld.

Voorbeeld vragen: wat doen kinderen op de basisschool eigenlijk?; wie gaat er weg en hoe weet iedereen dat?; wat doet afscheid nemen met je gevoel...moet je ervan huilen?; wat is er gebeurd met de kinderen die al lang geleden afscheid hebben genomen?

2.2. Aandacht voor de ontwikkeling van persoonlijke competentie

Ieder kind ontwikkelt zich in zijn of haar eigen tempo. De pedagogisch medewerkers stimuleren de ontwikkeling door het aanbieden van materialen en activiteiten die passen bij de leeftijd. Kinderen mogen zoveel mogelijk zelf kiezen met welk materiaal ze willen spelen of 'werken'. De pedagogisch medewerkers begeleiden hen hierbij. Zo stimuleren zij een gevarieerde keuze, maar kunnen zij ook inspireren en ideeën aanreiken. Kinderen zijn zelf de grootste bron van ideeën, dit wordt gestimuleerd, de pedagogisch medewerkers volgen de kinderen. De pedagogisch medewerkers zijn de hele dag alert, om zo te kunnen inspelen op de behoeften van het kind. In iedere situatie zit een mogelijkheid om een leermoment toe te voegen. Alle activiteiten (hoe klein ook) van de pedagogisch medewerkers zijn aangepast aan het ontwikkelingsniveau van het kind en zijn doelgericht. Ze geven een kind een goed gevoel over zichzelf en de activiteit biedt de mogelijkheid tot het ontwikkelen van een bepaalde vaardigheid of om een nieuwe stap in de ontwikkeling te nemen.

Voorbeeld: Een kind wat nog niet zo taalvaardig is geeft aan te willen schilderen in het atelier. Wij vragen het kind wat daarvoor nodig is. Kind wijst naar rode verf en schildersezal. We benoemen de materialen die het kind aanwijst: "je wil de rode verf en de schildersezal? Kan je nu zeggen wat je nodig hebt?" Kind zegt "rode verf" en wijst het aan. We pakken de rode verf en geven het kind een compliment omdat hij/zij de kleur heeft benoemd. Kind lacht blij en is trots.

2.3. Aandacht voor de ontwikkeling van sociale competentie

Door in groepen te verblijven, leren de kinderen samen spelen en krijgen zij vanzelfsprekend aandacht van andere kinderen. Er is plezier en gezelligheid, warmte en aandacht voor elkaar, maar er kunnen ook ruzietjes zijn. Dat wordt samen met de kinderen opgelost. Hierin worden ze begeleidt door de pedagogisch medewerkers. De omgeving is veilig en de medewerkers laten kinderen vrij spelen binnen deze veilige omgeving. Spelen wordt geobserveerd via observatielijsten. Waarop genoteerd wordt wat het kind daadwerkelijk doet op dat moment. Er wordt ingegrepen als er onveilige situaties ontstaan. Agressief gedrag, pesten wordt direct besproken en omgebogen naar ander gedrag.

Voorbeeld: Bij het naar buiten gaan trekken de kinderen zoveel mogelijk zelf hun jas aan. Bas van 3 jaar lukt het niet zelf zijn rits dicht te krijgen. Vraagt aan medewerker zijn rits dicht te doen. Medewerker helpt op dat moment net een ander kind en zegt: "misschien kan je het even aan Elza vragen, want zij is al klaar." Bas gaat naar Elza en vraagt aan haar of zij hem wil helpen. Elza wil dit niet. Bas gaat terug naar medewerker en zegt dat Elza niet wil helpen. Medewerker gaat met Bas mee naar Elza en zegt tegen Elza: "ik zou het fijn vinden als je Bas even wil helpen met zijn rits zodat we allemaal tegelijk naar buiten kunnen gaan." Elza helpt Bas met zijn rits, en de kinderen kunnen allemaal tegelijk naar buiten.

2.4. Aandacht voor het eigen maken van waarden en normen

Onze werkwijze draagt waarden en normen uit. Dit komt naar voren in het handelen van de pedagogisch medewerkers en zij hebben hiermee een voorbeeldfunctie. Dat doen ze vanuit respect voor ieder kind in al zijn eigenheid en achtergrond. Naast respect voor de mens en andere culturen, brengen we kinderen ook respect bij voor de natuur. Door veel naar buiten te gaan en de buitenwereld binnen te halen leren we kinderen wat er te zien is in de wereld. De medewerkers zijn zich bewust van hun eigen opvattingen, normen en waarden en realiseren zich dat het van belang is om hier over van gedachten te wisselen met elkaar. Kinderen en de pedagogisch medewerkers zijn samen verantwoordelijk voor het verloop van de dag.

Voorbeeld: Bij het buitenspelen vinden twee kinderen een tak. Ze gebruiken deze tak als geweer/pistool en "schieten" daarmee op andere kinderen. De medewerker gaat naar ze toe en zegt: "ik zie dat jullie de tak als pistool gebruiken, ik begrijp dat jullie dat doen omdat de tak er door zijn vorm op lijkt. Ik wil niet dat jullie doen alsof jullie op andere kinderen "schieten". Dit is niet de manier hoe wij hier in het Kindercentrum met elkaar omgaan."

3. Uitwerking van het handelen van de pedagogisch medewerkers

3.1. Interacties: responsieve sensitiviteit, liefdevol handelen

De pedagogisch medewerkers van het kindercentrum zijn 'warme' professionals.

Zij werken vanuit eerder genoemde opvattingen en dat zorgt voor handelen dat voldoet aan:

3.2. Sensitiviteit

- goed kijken en luisteren naar kinderen
- juist inschatten van de behoeftes van kinderen
- plezier maken en hebben met kinderen; spelen, stoeien, grapjes maken
- beschikbaar zijn voor kinderen; troosten, knuffelen
- goed lichamelijk verzorgen. Dat wil zeggen hygiënisch en met aandacht voor het individuele kind

3.3. Responsiviteit

- altijd reageren, zowel verbaal als non-verbaal
- de pedagogisch medewerkers gaan naar het kind toe, gaan door de knieën en kijken het kind aan
- de pedagogisch medewerkers gaan zoveel mogelijk zitten op gelijke hoogte met het kind
- een kind gaat altijd voor een collega
- geen harde stemverheffingen
- geen uitsluitingen

De pedagogisch medewerkers zijn zelf opgewekt, liefdevol en stralen rust uit!

3.4. Wederzijds vertrouwen

- beurt geven en beurt nemen, dialoog laten ontstaan, vragen stellen
- rustig spreken en geduldig luisteren
- vertalen en terugvragen aan het kind wat er wordt bedoeld
- eenvoudige, maar duidelijke taal gebruiken
- positieve benadering van het kind (geen cynisme, sarcasme of bevelen)
- regels afspreken en uitleggen, verboden of weigeringen uitleggen, consequent blijven

3.5. Stimuleren van de persoonlijke ontwikkeling

- door observatie komen pedagogisch medewerkers erachter wat een kind wel of niet kan
- in eigen tempo van het kind worden uitdagingen geboden
- aandacht voor de persoonlijke aanleg van een kind (bijvoorbeeld een druk kind soms remmen, een stil kind soms stimuleren)
- ingaan op alle initiatieven van het kind
- volgen van het spel, maar ook inbreng door nieuwe elementen er aan toe te voegen
- belonen, prijzen, complimenten geven (eenvoudig, duimen omhoog, aai over de bol, een hoera, goed gedaan)
- competitie kan soms, maar mag geen doel op zichzelf zijn

3.6. Vertrouwen geven aan een kind

- kind mag zelf keuzes maken
- kinderen zelf oplossingen laten zoeken of bedenken bij spel, hindernis of conflict
- kleine opdrachtjes geven
- kinderen laten helpen met de organisatie, tafel dekken, uitdelen
- zelf aan- en uit laten kleden, jas ophangen, jas/schoenen aan- en uit doen

3.7. Stimuleren sociale competentie

- begroeten en afscheid nemen
- elkaar leren kennen, namen oefenen
- rituelen ontwikkelen voor de groep
- delen van plezier en verdriet, stimuleren van onderlinge betrokkenheid
- kinderen zelf regels en afspraken laten ontwikkelen
- samen activiteiten doen, binnen of buiten
- kinderen zelf conflicten laten oplossen, stimuleren van dialoog, kinderen laten uitleggen
- geen kinderen buitensluiten

De pedagogisch medewerkers bevorderen de zelfstandigheid, stimuleren de ontwikkeling en zijn bovenal betrokken. Als het gaat om ons pedagogisch beleid in de praktijk worden we geïnspireerd en ondersteund door de boeken 'Pedagogisch Kader Kindercentra 0-4 jarigen' en 'Pedagogisch Kader Kindercentra 4-12 jarigen'.

Het gaat dan in het bijzonder om onderwerpen als:

- eten en drinken
- verschonen, zindelijk worden
- bewegen en zintuigelijk ervaren (lichamelijk kinestetisch)
- samen spelen en samenleven (inter persoonlijk)
- taal en communicatie (verbaal linguïstisch)
- ordenen, meten en rekenen (logisch wiskundig)
- natuur en fysieke omgeving (naturalistisch ecologisch)
- geluid en muziek, dans en beweging (muzikaal ritmisch)
- beeldende expressie (visueel ruimtelijk)
- zelfontwikkeling (intra persoonlijk)

4. Pedagogische visie Reggio Emilia

4.1. Historie

Reggio Emilia is een plaats in het noorden van Italië. Na de Tweede Wereldoorlog besloten ouders van het dorp Reggio Emilia dat er een school moest komen voor kinderen van 3 tot 7 jaar. Loris Malaguzzi, een onderwijzer uit een naburig dorp, voelde zich aangesproken door het initiatief van de ouders en sloot zich bij hen aan. Deze schooltjes en dagverblijven werden de Reggio scholen genoemd en onder leiding van Loris Malaguzzi werd een eigen pedagogiek ontwikkeld waarin het kind centraal staat.

Deze pedagogiek wordt Reggio Emilia genoemd.

4.2. Filosofie

De Reggio Emilia Filosofie heeft als basis dat kinderen al bij hun geboorte een rijkdom aan capaciteiten, kracht en creatieve uitingen meekrijgen. Kinderen hebben vanaf hun geboorte "Honderd Talen" tot hun beschikking om zich uit te drukken. Daarmee wordt bedoeld dat kinderen zich niet enkel met taal uitdrukken maar ook met hun vele andere uitingsvormen: muziek, beweging, dans, klei, papier, gebaren, poppenspel, en toneel. De kinderen worden dan ook gestimuleerd in hun eigen (creatieve) ontwikkeling. Daarnaast wordt samenwerking met anderen aangemoedigd. De kinderen kunnen zich zo in hun eigen tempo ontwikkelen met liefdevolle begeleiding en professionele zorg.

4.3. De drie pedagogen

Binnen de Reggio Emilia filosofie worden de kinderen onderling gezien als elkaars eerste pedagoog. Kinderen kunnen elkaar veel leren. Ze moeten samen communiceren, maken samen plannen, ontdekken elkaars gedachten, vormen zich een beeld van zichzelf en van andere kinderen. Juist door hun onderlinge verschillen kunnen ze elkaar verrijken.

De volwassenen worden gezien als de tweede pedagoog. Iedere volwassene die met kinderen omgaat, is aan het opvoeden en voegt iets toe aan de ontwikkeling van de kinderen.

De derde pedagoog is de omgeving. Door een inspirerende omgeving zullen kinderen zich ontwikkelen en ook dingen gaan uitproberen die misschien weer nieuwe ontwikkelingen oproepen. Wij geven invulling aan ons beleid door de kinderen te stimuleren zichzelf en de wereld te ontdekken. Dit kan door het aanbieden van activiteiten zoals speurtochten in de natuur of tuin, zelf sport en spel bedenken, in het atelier creatief bezig zijn of een bezoek aan een museum, theater of bijvoorbeeld een zorginstelling.

5. Uitgangspunten

5.1. Veiligheid en hechting

Veiligheid staat bij ons voorop. Als je wilt dat een kind zich maximaal kan ontplooiën, zowel individueel als vanuit sociaal oogpunt, moet een kind helemaal zichzelf kunnen zijn. En daar is een warme en veilige basis voor nodig. Veilig in de meest concrete vorm; het pand dient aan alle veiligheidseisen te voldoen (de inspectie voor kinderopvang komt elk jaar het pand controleren) Veiligheid creëer je ook door een zo constant mogelijke groepssamenstelling en door niet te veel verschillende pedagogisch medewerkers.

Voor de BSO gelden andere richtlijnen, afhankelijk van wanneer deze vorm van opvang nodig is. Door vaste gezichten op de groep te hebben bouw je een vertrouwensrelatie op. Die vertrouwensrelatie is een uiterst belangrijke vorm van veiligheid. Een kind moet een fundamenteel vertrouwen hebben in de pedagogisch medewerkers en in zichzelf.

Dat vertrouwen creëer je door het kind volledig te accepteren zoals het is en voor vol aan te zien. We stellen ons zo inlevend mogelijk op en beantwoorden (zo mogelijk) alle gestelde vragen. Hierdoor voelen kinderen zich serieus genomen. Ook is een zo duidelijk mogelijke communicatie naar de kinderen toe heel belangrijk. We leggen zoveel mogelijk aan ze uit en vertellen wat we wanneer gaan doen (voorspelbaarheid). Vanuit die veilige basis kan een kind (durft een kind) op onderzoek uit te gaan.

Voorbeeld: Meisje van 8 jaar bij BSO is wat stiller dan anders. Medewerker heeft het kind geobserveerd en besluit het meisje te vragen hoe het met haar gaat. "Ik vind je wat stiller...hoe gaat het met je?" Meisje verteld dat ze ruzie heeft gehad op school. Medewerker zegt: "wat vervelend voor je, wil je er over praten?". Omdat er een vertrouwens band is tussen de medewerker en het meisje wil het meisje graag haar verhaal aan de medewerker kwijt. Hierna voelt ze zich beter en neemt actief deel aan de activiteiten.

5.2. Respect

We hebben respect voor het kind en respect voor de ontwikkeling van het kind. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn unieke wijze. Het gaat er niet om wat het kind nog niet is of kan maar om wat het kind al wel is en kan.

De pedagogisch medewerkers moeten dus goed kijken en luisteren. Door goed te kijken naar wie een kind is en wat hij kan kun je als kindcentrum goed aansluiten bij de ontwikkeling en beleving van het kind. Het maken van foto's, het schrijven van verhaaltjes (documenteren) maakt het kijken en luisteren zichtbaar.

Voorbeeld: Een kind praat nog niet zo goed maar is motorisch wel al ver. Wij benoemen hier dan de positieve kant. "Praten lukt misschien nog niet zo goed maar jij kan wel al heel goed hinkelen/fietsen/blokjes stapelen enz."

5.3. Samenwerking

De kinderen zijn elkaars pedagoog. Door te werken in kleine groepjes met kinderen die in dezelfde ontwikkelingsfase verkeren, leert het kind over zichzelf. Door te werken in kleine groepjes met kinderen die in verschillende ontwikkelingsfase verkeren wordt het kind juist weer uitgedaagd en gemotiveerd om zich verder te ontwikkelen. In de groep krijgt het kind te maken met wie hij is en wie hij is in relatie tot anderen en tot diverse activiteiten. Zo leert hij om te gaan met conflicten, vriendschap en compromissen.

Voorbeeld: twee kinderen zijn in de sanitaire ruimte om na de toiletgang hun handen te wassen. Het ene kind kan nog niet zelf handen wassen en kijkt toe hoe het kind dat dit al wel kan doet. Hij ziet dat het kind de kraan aan doet, op het zeppompje drukt, en zijn handen inwrijft met de zeep en dit weer afspoelt met water en een papieren doekje pakt om de handen weer af te drogen. Het doekje wordt dan in de prullenbak weggegooid. Het kind wat dit nog niet kon doet dit vervolgens na. Onbewust is het ene kind dus de pedagoog van het andere kind.

5.4. De omgeving

Wij gaan er vanuit dat ieder kind rijk en competent is. Dit betekent niet dat een kind al alles kan, maar wel dat het alle instrumenten in zich heeft om zichzelf en de wereld om hem heen te leren kennen. Kinderen zijn nieuwsgierig en willen de wereld om hen heen ontdekken. De omgeving moet dan zo zijn ingericht dat het kind wordt uitgedaagd tot verkenning en onderzoek (de derde pedagoog). In WereldwijZ Kindercentrum wordt hier veel aandacht aan besteed. Zo zijn er verschillende hoeken gerealiseerd waarin aandacht is voor de verschillende ontwikkelingsgebieden (zoals een huishoek, leeshoek, expressiehoek).

Er hangen kunstwerken van de kinderen en er is een plek voor de muurkrant waarin de dag beschreven wordt. Ook in de aangrenzende buitenruimte is er veel aandacht voor uitdaging en het omgaan met de natuur.

5.5. Creatief aanbod

Zelfstandigheid wordt ondersteund door kinderen van alles zelf te laten onderzoeken. Een kind krijgt volop de gelegenheid om de creatieve mogelijkheden te ontwikkelen als uitingsvormen naast de gesproken taal. Hiervoor zijn veel inspirerende materialen beschikbaar waarmee alle kinderen hun eigen ideeën en interesses kunnen vormgeven. Vooral het niet kant en klare speelgoed (zand, water, hout e.d.) biedt de meeste mogelijkheden. Het ontwikkelen van de creativiteit helpt een kind logisch inzicht te krijgen. Logisch inzicht is nodig bij o.a. rekenopdrachten.

Ook speelgoed uit de echte wereld inspireert. Dus niet een plastic namaaktelefoon, maar een echte (veilige) telefoon. Een echte afwasborstel in het keukentje ontlokt immers veel meer spel. Het kind is vrij hierin eigen keuzes en afwegingen te maken en leert vooral door omgang met het materiaal en door met andere kinderen om te gaan.

5.6. Natuur(beleving)

Wij hechten veel waarde aan buiten zijn bij het realiseren van ontwikkelingsdoelen voor kinderen. De natuur heeft een positieve invloed op de gezondheid en het welzijn van kinderen. Meer dan bij binnen, ligt bij buiten de nadruk op uitleven, bewegen en op ontdekking gaan.

- dit draagt bij aan de ontwikkeling
- bevordert de zelfstandigheid
- stimuleert beweging
- respect en waardering voor de natuur
- Speelgoed is niet nodig, de natuur biedt alles!

Buiten spelen:

- brengt kinderen in beweging
- zorgt er voor dat kinderen hun energie kwijt kunnen
- bevordert de grove motoriek
- is sociaal, kinderen spelen met andere kinderen
- verlegt grenzen, want kinderen leren risico's in te schatten
- bevordert het zelfvertrouwen

Kinderen spelen dagelijks buiten, weer of geen weer.

In onze buitenruimte kunnen kinderen naar hartenlust spelen en ontdekken met alle natuurlijke materialen die aanwezig zijn; zand, modder, water, takken, bestuderen van insecten.

5.7. Thema's

Door te werken met thema's wordt de wereld van de kinderen vergroot. Het realiseren van een thema wordt in samenwerking met de kinderen gedaan. Er wordt gekeken naar waar op dat moment hun interesses liggen en ze kunnen zelf invulling geven aan het thema. Hierdoor zijn kinderen veel meer betrokken bij een thema. Het kan voorkomen dat het ene thema langer duurt dan het andere thema, interesses kunnen immers veranderen. Hieraan is geen tijdslimiet verbonden.

Voorbeeld:

Sneeuw thema: de sneeuw is buiten verdwenen. Maar de kinderen zijn nog volop in de ban van de sneeuw en blijven hier mee bezig. Ze willen sneeuwpoppen tekenen, plakken, schilderen en kleien. Dit thema zal dan nog doorlopen zolang de kinderen hier nog interesse in hebben.

5.8. Ouderparticipatie

Wij vinden het van groot belang dat de ouders/verzorgers van de kinderen betrokken worden bij de kinderopvang. De kinderen brengen veel tijd bij ons door en een goede overdracht is uiterst belangrijk. De ouders/verzorgers dienen inzicht te hebben in hoe hun kind zich ontwikkelt, de interesses van het kind etc. Daarnaast is het voor de pedagogisch medewerkers ook heel belangrijk om op de hoogte te zijn van de belevenissen van het kind thuis zodat daar op ingespeeld kan worden. De breng- en haal momenten zijn hierbij heel belangrijk. Zowel de ouders/verzorgers als de pedagogisch medewerkers krijgen de gelegenheid om informatie uit te wisselen.

Er zijn oudergesprekken op de momenten wanneer het kind 0,5 jaar, 1 jaar, 2 jaar, 3 jaar en wanneer het 4 jaar wordt. Indien nodig kan er vaker een gesprek plaatsvinden.

Bij het 4 jarige gesprek wordt aan de ouders/verzorgers schriftelijk toestemming gevraagd om de observatierapporten door te sturen naar de basisschool waar het kind heen gaat in verband met de doorgaande leerlijn.

Ook als het kind naar de Buitenschoolse Opvang gaat wordt schriftelijk toestemming gevraagd om de observatierapporten door te sturen.

Bij de kinderen van de BSO zijn er oudergesprekken naar behoefte.

Wij vragen ouders/verzorgers indien nodig om te helpen bij activiteiten en/of uitstapjes. Tevens organiseren wij ouderavonden of thema-avonden die kunnen variëren van een workshop tot discussies over bijvoorbeeld het communiceren met kinderen. Dit wordt minimaal 1 X per jaar aangeboden.

Er is een oudercommissie. Deze bestaat uit 4 ouders/verzorgers.

De oudercommissie heeft als taak de kwaliteit van de kinderopvang te bewaken. De oudercommissie heeft een adviesrecht. De oudercommissie komt ten minste 4 keer per jaar bij elkaar om mee te denken over beleidszaken, protocollen en financiën.

6.VOORWAARDEN

Om te kunnen werken volgens deze uitgangspunten moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan.

6.1. Individuele behoefte van het kind

Elk kind is verschillend en heeft een andere verzorging/begeleiding nodig. Aansluiten bij wat een kind aangeeft is niet altijd toereikend. Soms moet een kind extra gestimuleerd worden om iets te gaan doen en soms moet het zijn tegenzin of angst(en) overwinnen. Het kan dan voor komen dat er gezamenlijk met de ouders/verzorgers voor een aanpak wordt gekozen.

Wij gaan uit van de belevingswereld van de kinderen maar de structuur op de groep blijft gehandhaafd. Dit geeft rust en duidelijkheid. Zo zijn er bijvoorbeeld vaste tijden wanneer er met de kinderen gegeten en gedronken wordt.

Voorbeeld: meisje is bang voor honden. Ze is eerder geschrokken van een hond die blaffend op haar afrende. Bij buitenspelen loopt er een blaffende hond langs het hek. Meisje raakt hiervan in paniek. De medewerker neemt haar bij zich en zegt dat er een hek tussen haar en de hond zit en de hond dus niet bij haar kan komen. Medewerker vraagt: "zullen we samen eens kijken hoe sterk dat hek is?" Hierna zal er verder op de angst worden ingespeeld aan de hand van documentatie en voorbeelden. Er zal dan worden verteld dat een blaffende hond niet altijd gevaarlijk hoeft te zijn maar dat blaffen ook manier van "praten" is.

6.2. Verschonen/Zindelijk worden

Op het kinderdagverblijf zullen er kinderen zijn die een luier om hebben. We verwachten van de ouders/verzorgers dat zij hun kind brengen met een pas verschoonde luier. Bij de baby's en peuters wordt er met regelmaat en op de met ouders afgesproken tijden de luier verschoond.

De meeste kinderen worden zindelijk in de peuterleeftijd. Kinderen worden pas echt zindelijk wanneer zij dit zelf willen, kunnen en begrijpen. Het kind dwingen om zindelijk te worden werkt alleen maar averechts, aanmoedigen is natuurlijk wel prima. Als ouders/verzorgers aangeven dat zij hun kind op een bepaald tijdstip naar het toilet willen laten gaan omdat zij bezig zijn met zindelijkheidsstraining, zullen wij daar gehoor aan geven. De toiletruimte grenst aan de groepsruimte zodat kinderen zoveel mogelijk zelfstandig naar het toilet kunnen gaan.

6.3. Gediplomeerd personeel/vrijwilligers

De groepsleiding heeft een vakgerichte opleiding genoten (volgens cao richtlijnen) of is bezig met het behalen hiervan (beroepskracht in opleiding). Bij de inzet van krachten wordt gekeken naar het Beroepskracht-Kindratio. Bij het KDV is dit 1:8 (afhankelijk van de leeftijd van de kinderen), bij de BSO 1:11 (afhankelijk van de leeftijd van de kinderen). Wij maken gebruik van de rekentool BKR voor het vaststellen van het aantal beroepskrachten.

In geval van afwezigheid van één van de vaste medewerkers kunnen wij terugvallen op oproepkrachten. Mocht het zo zijn dat de oproepkracht nog niet aanwezig is op het kindercentrum bij opening, kan aan de ouders/verzorgers gevraagd worden op het kindercentrum te blijven tot de oproepkracht aanwezig is.

Bij speciale activiteiten kunnen wij gebruik maken van vrijwilligers. Hierbij kan gedacht worden aan een voorleesteam en mensen die helpen bij knutselactiviteiten.

Stagiaire

Een stagiaire is iemand die bezig is met het volgen van een beroepsopleiding en die een bepaalde periode praktijkervaring opdoet binnen een organisatie.

De stagiaire zal naar niveau en leerjaar geleerd worden hoe te werken in het KDV of BSO. De stagiaire wordt hierbij begeleidt door de leermeester.

Alle beroepskrachten, vrijwilligers en stagiaires zijn in het bezit van een VOG, ingeschreven in het personenregister en gekoppeld aan de organisatie.

6.4 Vierogenprincipe

Wij vinden het belangrijk om te voldoen aan het vierogenprincipe. Daarom zal de gehele dag altijd twee medewerksters aanwezig zijn. In geval van afwezigheid van één van de vaste medewerkers kunnen wij terugvallen op oproepkrachten.

Mocht het zo zijn dat de oproepkracht nog niet aanwezig is op het kindercentrum bij opening, kan aan de ouders/verzorgers gevraagd worden op het kindercentrum te blijven tot de oproepkracht aanwezig is.

6.5. Observatie

Om de ontwikkeling van kinderen te kunnen volgen, wordt er veel naar de kinderen gekeken en geluisterd bijvoorbeeld door actief mee te spelen. Wat houdt ze bezig, in welke fase van hun ontwikkeling zijn ze? Dit observeren en daarna documenteren helpt de volwassenen om een kind te stimuleren weer een volgende stap in zijn/haar ontwikkeling te zetten.

Wij maken gebruik van observatielijsten waarin wij beknopt opschrijven wat we zien. Deze evalueren wij met elkaar en maken plannen voor activiteiten die aansluiten bij het individuele kind.

Wij zien b.v. een kind wat met los zand speelt. Hij/zij onderzoekt wat het zand doet als je het uit je hand of tussen je vingers door laat glijden en als je het bv van de glijbaan laat glijden. Dit kind is dan (zonder het zelf te weten) bezig met het ontdekken van zwaartekracht. Wat kunnen wij dan bieden om dit verder uit te breiden?

Deze bevindingen noteren wij in formulieren die dienen als overdrachtsformulier voor de basisschool en/of buitenschoolse opvang, zodra het kind daar naartoe gaat.

6.6. Signaleren en doorverwijzen

Wanneer de pedagogisch medewerker signaleert dat er achterstanden in de ontwikkeling van het kind zijn, of lichamelijke en/of emotionele klachten zich voordoen, dan zal er een observatie plaats vinden door in eerste instantie de begeleider van het betreffende kind. Na observatie wordt dit besproken met collega. Eventueel kan de collega ook nog een observatie doen. Aan de hand van de observaties wordt een traject of behandelplan in werking gesteld. Doorverwijzen of advies vragen aan instanties zoals Opvoedpoli, Parlan, Consultatiebureau of huisarts kunnen hiervan een onderdeel zijn.

6.7. Communicatie

Er wordt grote waarde gehecht aan een goede communicatie met de ouders/verzorgers. Dagelijks worden de ouders/verzorgers op de hoogte gehouden van de activiteiten en belevenissen van uw kind d.m.v. de muurkrant, documentatiemap of in korte gesprekjes tijdens de breng- en haalmomenten. Wanneer ouders/verzorgers speciale wensen hebben of wanneer er knelpunten ontstaan ten aanzien van de opvang of de ontwikkeling van het kind wordt dit met de ouders/verzorgers besproken. Als het nodig is worden er persoonlijke afspraken gemaakt. Als wij communiceren met de kinderen volgen wij de Gordon Methode. Deze methode is bedoeld om het kind te laten merken dat we het gehoord hebben en het serieus nemen en kan ons en de kinderen helpen bij het oplossen van conflicten. *Hiermee bedoelen we het actief luisteren bijvoorbeeld: “dus als ik het goed begrijp bedoel je.....” en het praten vanuit je gevoel bijvoorbeeld: “Als je dat doet maak je me erg verdrietig”.* Ook de medewerkers onderling en met de ouders/verzorgers praten met respect voor en over elkaar.

6.8. Veilige omgeving

De locatie en aangrenzende buitenspeelruimte voldoen aan alle veiligheidseisen zodat de kinderen op een veilige manier de wereld om hen heen kunnen ontdekken. Ook al het speelmateriaal is veilig en van duurzame kwaliteit. Bij het KDV staan altijd twee medewerkers op de groep om aan het vierogenprincipe te voldoen. Alle ruimtes zijn open. De medewerkers zijn in het bezit van een diploma Kindhulpverlening en Bedrijfshulpverlening (BHV). Er is een beleidsplan Veiligheid en gezondheid opgesteld waarin de grootste risico's en de daarbij horende genomen maatregelen staan beschreven.

6.9. Klachtenregeling

Mochten er onverhoopt klachten zijn over ons kindercentrum dan verzoeken wij de ouders/verzorgers dit eerst te bespreken met de desbetreffende pedagogisch medewerker. Als niet wordt voldaan aan de verwachtingen kan dit besproken worden met de leidinggevende of de houder van de organisatie. Zij zal nader onderzoek verrichten en een passende oplossing bieden. Mocht hierna de klacht niet opgelost zijn kan de ouder/verzorger een beroep doen op de Geschillencommissie.

6.10. Foto- en videoprotocol/social media

In ons kindercentrum maken wij veel gebruik van foto's om te documenteren. Tijdens het intake gesprek met de ouders/verzorgers wordt dit besproken en dienen de ouders/verzorgers het formulier “Bezwaar/toestemming foto- en videoprotocol” te ondertekenen. Wij beschikken over een facebook pagina en een website. De facebook pagina wordt gebruikt voor informatieve doeleinden en voor het laten zien van activiteiten van WereldwijZ Kindercentrum. Alle medewerkers zijn verplicht zich te houden aan de Gedragscode Social Media Personeel.

6.11. Protocol Meldcode Kindermishandeling

Doel en functies van de meldcode.

De meldcode Kindermishandeling is opgesteld door de Branchevereniging Kinderopvang en heeft tot doel beroepskrachten te ondersteunen in de omgang met signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling biedt 5 stappen voor het proces vanaf het moment dat signalen worden opgevangen die doen vermoeden dat sprake zou kunnen zijn van huiselijk geweld of kindermishandeling tot aan het moment dat een beslissing wordt genomen over het al dan niet doen van een melding en/of het inzetten van noodzakelijke hulp.

Er wordt gebruik gemaakt van een afwegingskader om te bepalen of er sprake is van acute en structurele onveiligheid zodat er melding gedaan kan worden bij Veilig Thuis.

Het gebruik van de meldcode levert een bijdrage aan een vroegtijdige signalering en daarmee de kans op effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Transparant werken

Bij het intakegesprek met ouders/verzorgers wordt er vermeld dat wij met de Meldcode Kindermishandeling van de Brancheorganisatie Kinderopvang, werken.

Er wordt verteld dat er een stappenplan is voor wanneer er vermoedens zijn van kindermishandeling thuis of door een beroepskracht. Ouders/verzorgers worden op de hoogte gesteld dat zij terecht kunnen bij de aandachtsfunctionaris (de leidinggevende) binnen de organisatie in geval van een vermoeden van misbruik.

Ouders/verzorgers worden ook via onze website geïnformeerd over de meldcode Kindermishandeling.

Al onze medewerkers zijn op de hoogte van de meldcode Kindermishandeling.

6.12. Pestprotocol

Pesten wordt in ons kindercentrum niet getolereerd. Bij een vermoeden of constatering van pesten zal het pestprotocol in werking worden gezet. Het pestprotocol is te vinden op onze website.

6.13. Voedingsbeleid

Gezonde voeding staat bij ons hoog aangeschreven. Op onze groepen wordt dan ook altijd fruit en/of groente gegeten.

Voor de baby's geven ouders afgekolfd borst- of flesvoeding mee. Dit wordt volgens het besproken voedingsschema gegeven.

Kinderen van het KDV en BSO krijgen, als ze voor 08.00 uur worden gebracht van ons een gezond ontbijt. Dit kan bestaan uit brood, cereals, ontbijtkoek, melk, thee. Hierbij wordt rekening gehouden met eventuele allergieën.

De kinderen van het KDV krijgen (wanneer ze hier qua leeftijd aan toe zijn) van ons fruit en drinken (water, limonade, vruchtensappen, melk) bij het eet- en drinkmoment. Ook hierbij wordt rekening gehouden met allergieën.

Vanaf een maand of vier kan een baby bijvoeding in de vorm van een fruit- of groentehapje krijgen. In overleg met de ouders zal hier toe overgegaan worden. Een fruit- of groentehapje wordt door ons van vers fruit of groente gemaakt (gepureerd/geprakt)

Voor de kinderen van het KDV en BSO wordt als de kinderen na 18.00 uur worden opgehaald, indien gewenst een gezonde, warme maaltijd verzorgd die samen met de kinderen wordt klaar gemaakt.

Als kinderen van de BSO, na schooltijd op het kindercentrum arriveren, staat er fruit en drinken klaar. Uiteraard wordt ook hierbij rekening gehouden met de allergieën.

Bij vakantieopvang (BSO) wordt op diverse momenten iets te eten en te drinken aangeboden, evenals de lunch en avondeten.

6.14. Traktatiebeleid

Bij een verjaardag of een andere feestelijke gebeurtenis mag er natuurlijk getrakteerd worden. Hiervoor hebben wij een traktatiebeleid opgesteld waarin valt te lezen waar aan gedacht kan worden bij een traktatie. Dit traktatiebeleid is op onze locatie en de website te lezen.

6.15. Ziektebeleid

Een ziek kind is het liefste thuis. Het begrip ziek is echter voor iedereen anders. Om zoveel mogelijk duidelijkheid te verschaffen hebben wij een ziektebeleid opgesteld. Hierin staan o.a. een aantal regels die wij hanteren in geval van ziekte en de meest voorkomende (kinder)ziekten. Dit ziektebeleid is op onze locatie en de website te lezen.

6.16. Computergebruik kinderen

De (kinder)computer of tablet kan ingezet worden als aanvulling op een thema of activiteit maar wordt niet gezien als activiteit op zich.

6.17. Mentorschap

Elk kind in ons kindercentrum krijgt een mentor toegewezen. Dit is een vaste kracht én een vast gezicht voor het kind en ouders/verzorgers.

Mentorschap houdt in dat de medewerker één op één interactief, het kind begeleidt bij zijn/haar ontwikkeling. De mentor zet haar kennis, bekwaamheid en (levens)ervaring in om dit te bewerkstelligen.

Hoe gaat een mentor te werk?

Het intakegesprek met ouders/verzorgers en kind wordt door de mentor gedaan. Ook voor ouders/verzorgers is het belangrijk te weten bij wie ze kunnen zijn met al hun vragen. In dit gesprek verteld de mentor wat de taken van de mentor zijn.

De mentor start met de opbouw van een goede, professionele vertrouwensrelatie met ouders/verzorgers en kind. Dit is heel belangrijk omdat het kind zich dan emotioneel veilig kan voelen in het kindercentrum.

De mentor signaleert (potentiële) ontwikkelingsproblemen. Wanneer zich dit voordoet kan er door de beroepskrachten en/of andere professionals van binnen of buiten de kinderopvangorganisatie vroegtijdig en adequaat passende (extra) ondersteuning worden geboden.

Het is belangrijk dat de medewerkers van het kindercentrum op de hoogte worden gehouden over de voortgang van de kinderen door de mentor. Op die manier kan iedere medewerker meewerken aan een goede begeleiding van het kind.

Voorbeelden van begeleiding zijn: ondersteuning bij het aangaan van vriendschappen, ondersteuning bij taal- & spraakachterstanden of achterstanden in de andere ontwikkelingsgebieden, ondersteuning bij het vormen van een positief zelfbeeld.

Jaarlijks heeft de mentor een gesprek met de ouders/verzorgers over de voortgang van de ontwikkeling. Indien nodig kan de mentor ouders/verzorgers buiten de jaarlijkse gesprekken om uitnodigen voor een gesprek.

Leidraad bij deze gesprekken zijn de observatielijsten die door de mentor ingevuld worden.

De mentor houdt op een lijst bij wanneer er met wie een gesprek is en vult hierop in wanneer er bijzonderheden zijn voortgekomen uit het gesprek.

6.18. 3-uurs regeling

De 3-uursregeling geeft ons kindercentrum de mogelijkheid om af te wijken van het beroepskracht-kindratio (BKR; KDV 1:8, BSO 1:11)

In het kader van het vierogenprincipe zijn er altijd tenminste twee medewerkers in het pand.

Op breng- en haalmomenten van kinderen van de BSO die naar school gebracht of van school gehaald moeten worden kan het zijn dat we van de BKR af gaan wijken.

Dit is van 8.20 uur tot 8.35 uur en van 14.10 uur tot 14.30 uur.

Op alle andere tijden wordt er niet afgeweken van het BKR.

6.19. Beleidsplannen en protocollen

Alle beleidsplannen en protocollen zijn in te zien op de locatie. Ouders kunnen aan de medewerkers vragen of ze ze in kunnen zien.

Tevens zijn de beleidsplannen en protocollen in te zien op de website www.wereldwijz.nl

6.20. Maximaal aantal kinderen

WereldwijZ Kindercentrum heeft 3 groepsruimten; een babygroep (0-1,5 jaar), een peutergroep (1,5-4 jaar) en buitenschoolse opvang (4-13 jaar)

In de babyruimte mogen maximaal 12 baby's tegelijkertijd zijn, in de peuterruimte 14 peuters en in de BSO ruimte 16 kinderen.

Afhankelijk van het aantal kinderen worden medewerksters ingezet volgens de BKR. Dit kan bijvoorbeeld zijn:

Babygroep: 3 baby's < 0 jaar + 5 baby's van 1 jaar = 2 medewerksters of 12 baby's < 0 = 4 medewerksters

Peutergroep: 2 1-jarigen + 5 2-jarigen + 5 3-jarigen = 2 medewerksters of 4 1-jarigen + 5 2-jarigen + 5 3-jarigen = 3 medewerksters

BSO: 8 4-7 jarigen + 6 7-13 jarigen = 2 medewerksters of 4 4-7jarigen + 7 7-13jarigen = 1 medewerkster

Bij iedere verandering wordt de rekentool BKR ingezet om het juiste aantal medewerksters te bepalen.

6.21. Pedagogisch coach

Sinds 2019 heeft iedere beroepskracht in de kinderopvang recht op coaching.

De pedagogisch coach fungeert als spil tussen het pedagogisch beleid en de uitvoering hiervan. De coach helpt medewerkers in het signaleren van knelpunten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden en achterhaalt samen hun coachingsbehoeften. De coach stelt een coachingsplan op, met als doel de opvangmedewerkers te leren hoe zij beter of op een pedagogisch verantwoorde manier met kinderen om kunnen gaan. De coach draagt bij aan de kwaliteitsverbetering door het coachen, ondersteunen en adviseren van medewerkers bij de begeleiding van de groep kinderen (ook in complexe situaties)

WereldwijZ Kindercentrum maakt gebruik van een interne en externe coach. Zie hiervoor ook het coachingsplan.

7. Vormen opvang

In ons kindercentrum bieden wij verschillende vormen van opvang. Het kinderdagverblijf voor 0-4 jarigen en de BSO voor 4-13 jarigen.

Het kinderdagverblijf is opgedeeld in 2 groepen; een babygroep (0-1,5 jaar) en een peutergroep (1,5-4 jaar)

7.1. Babygroep

Bij WereldwijZ Kindercentrum kunnen kinderen vanaf 9 weken oud terecht.

De meeste jonge baby's hebben nog niet echt een ritme. De jongste baby's volgen wij vooral in hun eigen behoefte. In overleg met de ouders bespreken wij de wensen. Het geven van flesvoeding op verzoek ("on demand") kan ook.

Bij baby's volgen wij het ritme van het kind zelf. Het gaat om de voeding en het slaapritme. Het kind slaapt naar behoefte en drinkt fles met melk ongeveer om de 3 a 4 uur. In overleg met de ouders wordt het schema aangepast. Geleidelijk zal het dagritme veranderen.

Vanaf een maand of 4 vinden de meeste baby's het prettig om wat meer structuur aangeboden te krijgen. Kinderen van deze leeftijd hebben gemiddeld nog 3 slaapjes nodig. "On demand" kinderen krijgen hun flesjes op eigen tijden.

Aan de babyruimte grenst een slaapkamer met daarin duobedden en stretchers waar de kinderen heerlijk rustig kunnen slapen.

Wij maken gebruik van "heen en weer schriftjes" voor een duidelijke overdracht.

Buiten de slaap- en voedingstijden om kan een kind van deze leeftijd in de voor deze leeftijd speciaal ingerichte grondbox liggen op het speelkleed of in de hoge wipstoel zitten/liggen. Voor meer uitdaging kan het kind ook in de groepsruimte de wereld ontdekken. De medewerkers zullen op deze momenten aandacht geven aan de kinderen in de vorm van materialen aanbieden of stimuleren motorische vaardigheden.

Voorbeeld: een jongetje van bijna 6 maanden kan al goed het hoofd ophouden bij buikligging. De medewerker pakt een met water gevuld doorzichtige speelmat waarin bij aanraking de visjes die er in zitten gaan bewegen. De medewerker legt de mat voor het jongetje die op zijn buik ligt. Het jongetje slaat op de mat en ziet de visjes bewegen. Door op de mat te slaan verschuift de mat een beetje. Het jongetje moet iets meer moeite doen om bij de mat te komen en maakt kruipende bewegingen met de benen.

Elk kind ontwikkelt zich in een eigen tempo en daarbij een eigen behoefte, daarom benaderen wij de kinderen op individueel niveau. Dit houdt in dat wij ons aanpassen aan de voedings- en slaapschema's zoals de kinderen dat thuis gewend zijn. Indien het kindje hieraan toe is, zal het langzamerhand de dagindeling van de groep gaan volgen.

Kinderen van 0-18 maanden verblijven in de speciaal voor deze leeftijd ingerichte ruimte, de babygroep. Wij houden de ontwikkeling van het kind nauwlettend in de gaten. In deze groep heeft het kind de ruimte om te leren omrollen, zitten, kruipen, optrekken, staan en lopen. Ook sociale, interactieve vaardigheden worden hier aangeleerd. Door de opstelling van de ruimte kunnen ze continue in contact zijn met de kinderen en medewerkers.

Wanneer het kind de leeftijd bereikt van 18 maanden wordt er gekeken of het toe is om naar de peutergroep over te gaan. Dit hangt van allerlei zaken af zoals: kan het kind zelfstandig lopen, zijn de sociaal-emotionele vaardigheden zover om naar de peutergroep te gaan, groepssamenstelling.

Voorbeeld 1: een meisje van bijna 18 maanden kan nog net niet zelfstandig lopen, ze houdt zich nog vooral vast aan tafels en stoelen om zich voort te bewegen. In overleg met de ouders wordt dan besloten het kind nog even op de babygroep te houden en haar activiteiten aan te bieden die haar motorisch sterker maken zodat ze zich goed staande kan houden in de peutergroep. Deze ontwikkeling kan natuurlijk snel gaan en er zal dan ook regelmatig overleg met de ouders zijn om de voortgang te bespreken. Als blijkt dat het meisje er aan toe is kan zij over naar de peutergroep.

Voorbeeld 2: een jongetje van 16 maanden liep al zelfstandig met 12 maanden. Ook sociaal-emotioneel en de spraak-taalontwikkeling verloopt vlot. Eigenlijk is hij wel klaar op de babygroep. Besloten wordt dan ook om hem met 18 maanden over te laten gaan naar de peutergroep zodat zijn ontwikkeling daar verder kan gaan. Tot die tijd worden hem extra activiteiten aangeboden om de ontwikkeling verder te stimuleren. Daar kan een "uitstapje" naar de peutergroep onderdeel van zijn.

7.2. Peutergroep

Vanaf 18 maanden tot 4 jaar verblijft het kind in de speciaal voor deze leeftijd ingerichte groepsruimte. Zo zijn er uitdagende speel/leerhoekjes, een speelwerkverdieping en toegang tot de tuin.

De peutergroep is geopend van 6.30 uur tot 19.00 uur en is voor kinderen waarvan de ouder(s) werken of studeren.

Gedurende de dag krijgen kinderen ontbijt (indien nodig), tussendoortjes, lunch en avondeten (indien nodig). Ook is er gelegenheid tot een middagslaapje in de slaapruijnte die grenst aan de babygroep.

Voor kinderen van ouders die geen dagopvang nodig hebben maar wel willen dat hun peuter leert kennis maken met andere kinderen en gewoontes hebben we binnen de peutergroep de Peuterspeelgroep.

Vanaf 1,5 jaar is de peuter welkom op tenminste twee ochtenden. Zij volgen dan het programma van de peutergroep met o.a. thema's, uitstapjes en activiteiten.

Een ochtend op de Peuterspeelgroep bestaat uit 4 uur, van 08.30 uur tot 12.30 uur en is inclusief lunch. Er wordt dus vier uur in rekening gebracht. Voor een tegemoetkoming in de kosten van de Peuterspeelgroep kan kinderopvangtoeslag worden aangevraagd bij de belastingdienst. Wanneer er geen recht op kinderopvangtoeslag is kan er bij de Gemeente Den Helder subsidie worden aangevraagd als tegemoetkoming in de kosten (maximaal 16 uur p/week)

Tijdens schoolvakanties is de Peuterspeelgroep gesloten, de peutergroep is het hele jaar open.

Voorbeeld 1: een jongetje van twee jaar wiens ouders geen dagopvang nodig hebben, komt twee ochtenden in de week om te spelen en te leren met leeftijdgenootjes. Ouders en medewerkers zien de ontwikkeling met sprongen vooruit gaan omdat het jongetje veel leert van zijn leeftijdsgenootjes, iets wat hij in de thuissituatie niet heeft.

Voorbeeld 2: de twee peuters die nog aanwezig zijn op de peutergroep gaan, nadat de kinderen van de Peuterspeelgroep naar huis zijn gegaan, een middagslaapje doen. Hiervoor worden de duobedden of de stretchers in de slaapkamer gebruikt. Na het middagslaapje krijgen zij wat te drinken en te eten en zullen dan weer een activiteit gaan doen of zelfstandig spelen.

7.3. Buitenschoolse opvang

De Buitenschoolse opvang (BSO) is voor basisschoolkinderen die voor- en/of na schooltijd of in de schoolvakanties opvang nodig hebben.

De BSO is geopend van maandag t/m vrijdag van 6.30 tot 8.30 uur en van 14.00 tot 19.00 uur (op woensdag vanaf 12.30 uur) In de schoolvakanties is de BSO de hele dag geopend.

In de BSO groepsruimte is een speciale 8+ hoek. Hier mogen kinderen vanaf 8 jaar spelen, ontdekken, chillen met voor deze leeftijd geschikte materialen.

Op de BSO ontvangen wij kinderen van basisscholen uit heel Den Helder. Vervoer van en naar de basisschool wordt door ons verzorgd.

Bij de BSO is ontbijt, lunch (op woensdag) en avondeten mogelijk.

De medewerkers op de BSO zorgen voor een uitdagend activiteitenprogramma waar bij gekeken en geluisterd wordt naar de wensen van de kinderen.

Bij de BSO staat kinderopparticipatie voorop. Zo zullen de medewerkers dus altijd in overleg met de kinderen activiteiten plannen en is er genoeg ruimte voor zelfstandig spel.

In de aangrenzende tuin is ook genoeg te beleven voor de BSO kinderen.

Voorbeeld: Eerder hebben kinderen van de BSO aangegeven graag een hut te willen bouwen in de tuin. De medewerker heeft dit met de kinderen besproken, gevraagd wat ze daar voor nodig hebben. De medewerker zorgt dat er allerlei materialen zijn om een hut te kunnen bouwen en legt dit bij de BSO neer. De kinderen zien het bij binnenkomst liggen en vragen zich af wat het is. De medewerker vertelt dat het materialen zijn waar de kinderen eerder om hebben gevraagd. De kinderen gaan enthousiast aan de gang met de materialen en bouwen gezamenlijk een hut in de tuin waarbij ze goed samenwerken en overleggen.